A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2011. szeptember 22.*

A C-482/09. sz. ügyben,

az EUMSZ 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2009. november 30-án érkezett, 2009. november 12-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Budějovický Budvar, národní podnik**

és

az **Anheuser-Busch Inc.**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, M. Ilešič, E. Levits, M. Safjan (előadó) és M. Berger bírák,

* Az eljárás nyelve: angol.

főtanácsnok: V. Trstenjak,
hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. november 24-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Budějovický Budvar, národní podnik képviseletében J. Mellor és S. Malynicz barristers, M. Blair solicitor megbízásából,

– az Anheuser-Busch Inc. képviseletében B. Goebel Rechtsanwalt,

– az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében S. Ossowski, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: S. Fiorentino avvocato dello Stato,

– a portugál kormány képviseletében L. Inez Fernandes, meghatalmazotti minőségben,

– a szlovák kormány képviseletében B. Ricziová, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében J. Samnadda, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. február 3-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv (HL 1989. L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.) 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának és 9. cikke (1) bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Budějovický Budvar, národní podnik (a továbbiakban: Budvar), a České Budějovice (Cseh Köztársaság) városában letelepedett sörfőzde, és az Anheuser-Busch Inc. (a továbbiakban: Anheuser-Busch), a Saint Louis-ban (Egyesült Államok) székhellyel rendelkező sörfőzde között azon Budweiser védjegy tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek 2000. május 19-e óta mindketten jogosultjai az Egyesült Királyságban.

Jogi háttér

Az uniós szabályozás

3 A 89/104 irányelv „Korábbi jogokkal való ütközéssel kapcsolatos további kizáró, illetve törlési okok” című 4. cikke előírja:

„(1) A megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, illetve a védjegy törlésének van helye, ha

a) a megjelölés egy korábbi védjeggyel azonos, és az árujegyzékben szereplő áruk, illetve szolgáltatások azonosak a korábbi védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal;

[...]

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában »korábbi védjegy«

a) a következőkben felsorolt minden olyan védjegy, amelynek bejelentési napja korábbi, mint a védjegybejelentés bejelentési napja, – ha ennek helye van – figyelembe véve az igényelt elsőbbségek napját:

i. közösségi védjegy;

ii. valamely tagállamban, illetve – Belgium, Luxemburg és Hollandia esetében – a Benelux Védjegyhivatalnál lajstromozott védjegy;

iii. nemzetközi megállapodás alapján a tagállamra kiterjedő hatállyal lajstromozott védjegy;

b) olyan közösségi védjegy, amely tekintetében a közösségi védjegyről szóló rendeletnek megfelelően az a) albekezdés ii. vagy iii. pontjában említett védjegy szenioritását érvényesen igényelték, akkor is, ha ez utóbbi védjegy oltalma lemondás vagy az oltalmi idő megújítás nélküli lejárta miatt megszűnt;

c) az a) vagy b) albekezdésben említett védjegy lajstromozására irányuló bejelentés, feltéve, hogy annak alapján a védjegyet lajstromozzák;

d) olyan védjegy, amely a Párizsi [Uniós] Egyezmény 6*bis* cikke értelmében a védjegy lajstromozására irányuló bejelentés bejelentési napjánál, illetve – elsőbbség igénylése esetén – az igényelt elsőbbség napjánál korábban vált a tagállamban közismertté.

[...]”

4 A 89/104 irányelvnek „A védjegyoltalom tartalma” című 5. cikke az (1) bekezdésben kimondja:

„A védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ

a) a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal;

[...]”

5 A 89/104 irányelv „Belenyugvás” című 9. cikke értelmében:

„(1) Ha a 4. cikk (2) bekezdése szerinti korábbi védjegy jogosultja a tagállamban öt egymást követő éven át eltűrte az abban a tagállamban lajstromozott későbbi védjegy használatát, noha tudomása volt e használatról, a továbbiakban korábbi védjegyére hivatkozva nem kérheti e későbbi védjegy törlését, továbbá nem léphet fel a későbbi védjegy használata ellen olyan áruk, illetve szolgáltatások tekintetében, amelyekkel kapcsolatban a későbbi védjegyet használták, kivéve, ha a későbbi védjegyet rosszhiszeműen jelentették be lajstromozásra.

(2) Bármelyik tagállam előírhatja, hogy az (1) bekezdést megfelelően alkalmazni kell a 4. cikk (4) bekezdésének a) albekezdésében említett korábbi védjegy, illetve a 4. cikk (4) bekezdésének b) vagy c) albekezdésében említett korábbi jog jogosultjára.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett esetekben a későbbi védjegy jogosultja nem léphet fel a korábbi védjegy használata, illetve jog gyakorlása ellen, ha a későbbi védjegy használata a korábbi jog alapján már nem kifogásolható."

6 A 2008. november 28-án hatályba lépett, a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 299., 25. o.) hatályon kívül helyezte a 89/104 irányelvet, és annak helyébe lépett. Ennek ellenére – figyelemmel a tényállás időpontjára – az alapügyre továbbra is a 89/104 irányelv alkalmazandó.

A nemzeti szabályozás

7 A 89/104 irányelv rendelkezéseit az Egyesült Királyság belső jogába az 1994. október 31-én hatályba lépett, a védjegyekről szóló, 1994. évi törvény (Trade Marks Act 1994) ültette át.

8 A 89/104 irányelv végrehajtása céljából a védjegyekről szóló, 1994. évi törvény a védjegyekről szóló, 1938. évi törvény (Trade Marks Act 1938) helyébe lépett.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

9 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint az Egyesült Királyság piacára az 1973., illetve 1974. év folyamán történő belépésük óta mind a Budvar, mind az Anheuser-Busch a „Budweiser" szómegjelölés vagy az e megjelölést tartalmazó kifejezések alatt forgalmazzák sörüket.

10 Továbbá az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint, bár az elnevezésük azonos, a Budvar és az Anheuser-Busch sörei nem rendelkeznek ugyanazon jellemzőkkel. Ízük, áruk és külső megjelenésük mindig is különbözött, és azokon a piacokon, ahol mind a Budvar, mind az Anheuser-Busch jelen vannak, a fogyasztók egyértelműen észlelik a különbséget, még akkor is, ha fennáll a kettő összetévesztése veszélyének csekély foka.

11 1976 novemberében a Budvar kérelmet nyújtott be a „Bud" kifejezés védjegyként történő lajstromozása iránt. Az Anheuser-Busch felszólalt e lajstromozás ellen.

12 Az 1979. év folyamán az Anheuser-Busch jellegbitorlásra hivatkozva bíróság elé idézte a Budvart, azt kérve, hogy tiltsák meg a Budvarnak a „Budweiser" kifejezés használatát. A Budvar jellegbitorlás megállapítása iránt viszontkeresetet nyújtott be, és a maga részéről azt kérte, hogy az Anheuser-Buschnak tiltsák meg a „Budweiser" kifejezés használatát.

13 A jellegbitorlás megállapítása iránti e keresetek kimenetelét várva a „Bud" kifejezés lajstromozására vonatkozó felszólalási eljárást felfüggesztették.

14 1979. december 11-én az Anheuser-Busch kérte a „Budweiser" kifejezés védjegyként történő lajstromozását a „sörök, ale típusú sörök és porter típusú sörök" termékekre tekintettel. A Budvar felszólalt e kérelem ellen.

15 A jellegbitorlás megállapítása iránti keresetet és viszontkeresetet is elutasították első fokon, illetve a fellebbviteli eljárásban, mivel az eljáró bíróságok úgy vélték, hogy egyik fél sem kelt megtévesztő benyomást, és hogy a „Budweiser" szómegjelöléshez kettős jóhírnév fűződik.

16 A „Bud” kifejezést ezt követően megfelelően lajstromozták védjegyként a Budvar javára, elutasítva az Anheuser-Busch felszólalását.

17 1989. június 28-án a Budvar viszontkeresetet nyújtott be a „Budweiser” kifejezés védjegyként történő lajstromozása iránt, amely ellen az Anheuser-Busch felszólalt.

18 2000 februárja folyamán a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) elutasította a „Budweiser” kifejezés lajstromozása ellen tett mindkét felszólalást, és úgy döntött, hogy mind a Budvar, mind az Anheuser-Busch lajstromoztathatja védjegyként e kifejezést. A védjegyekről szóló, 1994. évi törvény alapján e bíróság a védjegyekről szóló, 1938. évi törvényre támaszkodott, amely kifejezetten lehetővé tette az azonos vagy az összetéveszthetőségig hasonló védjegyek egyidejű lajstromozását olyan esetekben, amikor jóhiszemű egyidejű használat („honest concurrent use”) vagy más különleges körülmények álltak fenn.

19 E bírósági határozatot követően 2000. május 19-én mindkét fél bekerült az Egyesült Királyság védjegylajstromába a „sörök, ale típusú sörök és porter típusú sörök” termékekre vonatkozó Budweiser szóvédjegy jogosultjaként.

20 Ebből következik, hogy a Budvar az Egyesült Királyságban két lajstromozott védjeggyel rendelkezik, az egyik a Bud szóra (a bejelentést 1976 novemberében tették), a másik a Budweiser szóra (a bejelentést 1989 júniusában tették) vonatkozik. Az Anheuser-Busch a Budweiser lajstromozott védjegy jogosultja (a bejelentést 1979 decemberében tették).

21 2005. május 18-án, vagyis négy évvel és 364 nappal a Budweiser védjegynek a Budvar és az Anheuser-Busch javára történő lajstromozását követően ezen utóbbi az Egyesült Királyság Védjegyhivatalánál kérte e védjegy Budvar javára történt lajstromozásának törlését.

22 Törlés iránti kérelmében az Anheuser-Busch először is azzal érvel, hogy, még ha a Budweiser védjegyeket ugyanazon a napon is lajstromozták a két érintett vállalkozás javára, azon védjegy, amelynek az Anheuser-Busch a jogosultja, a 89/104 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében véve korábbi védjegy, mivel a lajstromozás iránti kérelem benyújtásának időpontja megelőzi a Budvar kérelme benyújtásának az időpontját. Másodszor, mivel a védjegyek és az áruk az ugyanezen irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében azonosak, az Anheuser-Busch, mint a korábbi védjegy jogosultja, jogosult kérni a Budvar védjegyének törlését. Harmadszor kizárt a belenyugvás általi jogvesztés, mivel az említett irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében előírt ötéves határidő még nem járt le.

23 Az Egyesült Királyság Védjegyhivatala helyt adott a lajstromozás törlése iránti, Anheuser-Busch által benyújtott kérelemnek.

24 2008. február 19-én a High Court of Justice (England & Wales) (Chancery Division) elutasította a Budvar által hozzá a „sörök, ale típusú sörök és porter típusú sörök" termékekkel kapcsolatban benyújtott keresetet.

25 Mivel a Budvar fellebbezést nyújtott be e határozat ellen a kérdést előterjesztő bírósághoz, ez utóbbi kétségét fejezte ki a 89/104 irányelv 9. cikkének az értelmezését, különösen az e cikkben említett „belenyugvás" és az „öt egymást követő év" fogalmakat illetően. A kérdést előterjesztő bíróság ugyanezen irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának az értelmezését is kéri. E tekintetben megjegyzi, hogy a Budvar előtte azzal érvelt, hogy a látszólag feltétlen oltalom ellenére, amelyben a korábbi védjegy részesül akkor, amikor egy későbbi azonos védjegy azonos árukat jelöl, ezen oltalom alól a két védjegy hosszú ideje tartó jóhiszemű, egyidejű használata esetében elfogadható kivétel. Ilyen esetben ugyanis az azonos védjegyek egyes felek általi használata nem sérti azon áruk származásának a biztosítását, amelyeken a védjegyet elhelyezték, mivel e védjegyek nem csupán egyetlen vállalkozás áruit, hanem egyik vagy másik vállalkozás áruit jelölik.

26 Ilyen körülmények között a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) úgy döntött, hogy az eljárást felfüggeszti, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) A 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében mit jelent a »belenyugvás« kifejezés és különösen:

a) a »belenyugvás« közösségi jogi fogalom, vagy a nemzeti bíróságoknak lehetőségük van a belenyugvás meghatározására vonatkozóan nemzeti szabályaik alkalmazására (beleértve a tartamot, illetve a hosszú ideje tartó jóhiszemű, egyidejű használatot)?

b) ha a »belenyugvás« közösségi jogi fogalom, tekinthető-e úgy, hogy a védjegy jogosultja belenyugodott abba, hogy harmadik személy hosszú ideje, bizonyítottan jóhiszeműen használja ugyanazt a védjegyet, ha régóta tudott a használatról, de nem tudta megakadályozni azt?

c) mindenesetre szükséges-e az, hogy a védjegy jogosultja védjegyét lajstromoztassa ahhoz, hogy »belenyugodhasson« a harmadik személy által történő i. azonos, illetve ii. összetéveszthetőségig hasonló védjegy használatába?

2) Mikortól kell számítani »öt egymást követő évet«, és különösen elkezdődhet-e ez az időszak (és ezáltal lejárhat-e), mielőtt a korábbi védjegy jogosultja ténylegesen lajstromoztatja a védjegyét, és ha igen, milyen feltételeknek kell teljesülniük az időszak megkezdődéséhez?

3) A 89/104 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja alkalmazásában a korábbi védjegy jogosultja akkor is előnyt élvez-e, ha a két, azonos árukat jelölő, azonos védjegyet hosszú ideje jóhiszeműen használták egyidejűleg, így a korábbi védjegy származási garanciája nem jelenti azt, hogy a védjegy a korábbi védjegy jogosultjának áruit jelöli, és más áruit nem, hanem ellenkezőleg, ez utóbbi vagy más áruit jelöli?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Az első kérdés a) és b) pontjáról

27 Első kérdésének a) és b) pontjával a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt szeretné megtudni, hogy a 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „belenyugvás" uniós jogi fogalom-e, és igenlő válasz esetén, hogy a védjegyjogosult tekinthető-e úgy, hogy e rendelkezés értelmében belenyugodott egy, a védjegyével azonos védjegy harmadik személy általi, hosszú ideje tartó, bizonyítottan jóhiszemű használatába, amennyiben e jogosult e használatról régóta tudott, de nem tudta megakadályozni azt.

28 Meg kell állapítani, hogy a 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése a „belenyugvás" fogalmának semmiféle meghatározását nem tartalmazza, amely fogalmat ezen irányelv más cikkei sem határoznak meg. Ezenkívül e rendelkezés nem tartalmaz semmiféle, a tagállamok jogára e fogalommal kapcsolatban tett kifejezett utalást.

29 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést az Európai Unió egészében önállóan és egységesen kell értelmezni, figyelembe véve a rendelkezés összefüggéseit és a kérdéses szabályozás célját (lásd többek között a 327/82. sz. Ekro-ügyben 1984. január 18-án hozott ítélet [EBHT 1984., 107. o.] 11. pontját; a C-287/98. sz. Linster-ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-6917. o.] 43. pontját és a C-467/08. sz. Padawan-ügyben 2010. október 21-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-10055. o.] 32. pontját).

30 Igaz ugyan, hogy a 89/104 irányelv harmadik preambulumbekezdése szerint „jelenleg nem tűnik szükségesnek a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok teljes körű közelítése", azonban ezen irányelv harmonizálja a terület alapvető anyagi jogi szabályait, vagyis ugyanezen preambulumbekezdés szerint azokat a nemzeti rendelkezésekre vonatkozó szabályokat, amelyek a belső piac működését a legközvetlenebbül érintik, és e preambulumbekezdés nem zárja ki, hogy az e szabályokra vonatkozó harmonizáció teljes legyen (a C-355/96. sz. Silhouette International Schmied ügyben 1998. július 16-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-4799. o.] 23. pontja és a C-40/01. sz. Ansul-ügyben 2003. március 11-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-2439. o.] 27. pontja).

31 Ezenkívül a 89/104 irányelv hetedik preambulumbekezdésében szerepel, hogy a „[tagállami] jogszabályok közelítésével elérni kívánt célkitűzések megvalósítása megkívánja, hogy a lajstromozott védjegy megszerzésének és a védjegyoltalom fenntartásának feltételei valamennyi tagállamban általában azonosak legyenek". Ami ugyanezen irányelv kilencedik preambulumbekezdését illeti, az kimondja, hogy „az áruk és szolgáltatások szabad mozgásának megkönnyítése szempontjából alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a jövőben lajstromozás tárgyát képező védjegyek valamennyi tagállam jogrendszerében azonos oltalmat élvezzenek". Végül az említett irányelv tizenegyedik preambulumbekezdése kimondja még, hogy „a jogbiztonság és annak érdekében, hogy a korábbi védjegy jogosultjának érdekei ne sérüljenek méltánytalanul,

fontos arról gondoskodni, hogy az utóbbi ne kérhesse egy sajátjánál későbbi védjegy törlését, és annak használatát ne kifogásolhassa, ha a későbbi védjegy használatáról tudva azt hosszabb időn át eltűrte, kivéve, ha a későbbi védjegyet rosszhiszeműen jelentették be lajstromozásra".

32 A 89/104 irányelv preambulumbekezdéseire tekintettel a Bíróság úgy ítélte meg, hogy ezen irányelv 5–7. cikke a védjegyoltalmi jogra vonatkozó szabályok teljes harmonizációjáról rendelkezik, és meghatározza a védjegyjogosultakat az Unión belül megillető jogosultságokat (lásd a fent hivatkozott Silhouette International Schmied ügyben hozott ítélet 25. pontját; a C-414/99–416/99. sz., Zino Davidoff és Levi Strauss egyesített ügyekben 2001. november 20-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-8691. o.] 39. pontját, valamint a C-127/09. sz. Coty Prestige Lancaster Group ügyben 2010. június 3-án hozott ítélet [EBHT 2010., I-4965. o.] 27. pontját).

33 Hasonlóképpen, az említett preambulumbekezdésekből azt a következtetést kell levonni, hogy a 89/104 irányelv 9. cikke azon feltételek teljes harmonizációját végzi el, amelyek mellett egy lajstromozott későbbi védjegy jogosultja belenyugvás általi jogvesztés keretében megőrizheti az e védjegyhez fűződő jogát, ha az azonos korábbi védjegy jogosultja e későbbi védjegy törlését kéri, vagy fellép annak használata ellen.

34 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a 89/104 irányelv rendelkezéseiből és különösen annak 9. cikkéből kitűnik, hogy ennek általános jelleggel az a célja, hogy egyensúlyba hozza a védjegyjogosultnak a védjegy alapvető funkciójának a biztosításában fennálló érdekét, valamint a többi gazdasági szereplő azon érdekét, hogy olyan megjelölések álljanak rendelkezésükre, amelyek alkalmasak áruik és szolgáltatásaik jelölésére (a C-145/05. sz. Levi Strauss ügyben 2006. április 27-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-3703. o.] 28. és 29. pontja).

35 Ezenkívül fontos megállapítani, hogy a „belenyugvás” ugyanazon fogalmát a közösségi védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet (HL L 78., 1. o.) 54. cikkének (1) bekezdése ugyanolyan értelemben használja, mint a 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése.

36 Márpedig a közösségi védjegyek rendje szabályok együtteséből álló autonóm és sajátos célokat követő rendszer, alkalmazása független a nemzeti rendszerektől (lásd a C-238/06. P. sz., Develey kontra OHIM ügyben 2007. október 25-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-9375. o.] 65. pontját, valamint a C-202/08. P. és C-208/08. P., American Clothing Associates kontra OHIM és OHIM kontra American Clothing Associates egyesített ügyekben 2009. július 16-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-6933. o.] 58. pontját).

37 Következésképpen a 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „belenyugvás” olyan uniós jogi fogalom, amely jelentésének és hatályának a tagállamok mindegyikében azonosnak kell lennie. Ezért a Bíróság feladata az, hogy e fogalomnak az Unió jogrendjében önálló és egységes értelmezést adjon.

38 Ami az első kérdés b) pontját illeti, a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy bár a „belenyugvás” 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében vett fogalma magában foglal olyan helyzeteket, amelyekben a védjegyjogosult nem tudja megakadályozni valamely azonos védjegy harmadik személyek által történő használatát, az Anheuser-Busch és a Budvar az alapügyben szükségszerűen belenyugodott a „Budweiser” szómegjelölés Egyesült Királyságban több mint 30 évig tartó, egymás általi használatába.

39 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint azon kifejezések értelmét és terjedelmét, amelyekre az uniós jog semmilyen meghatározást nem ad, az általános nyelvhasználatban elfogadott szokásos jelentésük szerint kell meghatározni, figyelembe véve azon szövegkörnyezetet, amelyben e kifejezéseket használják, és azon szabályozás célkitűzéseit, amelynek e kifejezések részét képezik (lásd többek között a C-336/03. sz.

easyCar-ügyben 2005. március 10-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-1947. o.] 21. pontját; a C-549/07. sz. Wallentin-Hermann-ügyben 2008. december 22-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-11061. o.] 17. pontját, valamint a C-151/09. sz. UGT-FSP ügyben 2010. július 29-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-7591. o.] 39. pontját).

40 Ezenkívül egy közösségi jogi aktus preambuluma pontosíthatja annak tartalmát (lásd a C-344/04. sz., IATA és ELFAA ügyben 2006. január 10-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-403. o.] 76. pontját, valamint a fent hivatkozott Wallentin-Hermann-ügyben hozott ítélet 17. pontját).

41 Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a 89/104 irányelv nyelvi változatainak többségében a „belenyugvás" megjelölésére ugyanazt a szót használják, mind annak a tizenegyedik preambulumbekezdésében, mind 9. cikkének (1) bekezdésében. Nincs következménye annak, hogy az angol nyelvi változat a tizenegyedik preambulumbekezdésben a „tolerated" kifejezést, a 9. cikk (1) bekezdésében pedig a „acquiesced in" kifejezést alkalmazza, mivel – amint az Egyesült Királyság Kormánya az írásbeli észrevételeiben megjegyzi – a „tolerated" szó használata nem jelenti azt, hogy e 9. cikk (1) bekezdésének kevésbé kötelező értelmezését kell elfogadni.

42 Ezt követően meg kell jegyezni, hogy a „belenyugvás" igének az általános nyelvhasználatban elfogadott számos szokásos jelentése van, amelyek közül az egyik a „fennállását továbbra is engedni" vagy „nem megakadályozni".

43 A „belenyugvás" így különbözik a 89/104 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében említett „hozzájárulástól", amelyet oly módon kell kifejezésre juttatni, hogy abból egyértelműen kiderüljön a jogról való lemondás szándéka (lásd a fent hivatkozott Zino Davidoff és Levi Strauss egyesített ügyekben hozott ítélet 45. pontját).

44 Amint a főtanácsnok az indítványának 70. pontjában megjegyezte, utalva különösen a 89/104 irányelv 9. cikkének dán és svéd nyelvi változataira, a belenyugvó személy bizonyos mértékű passzivitással jellemezhető azáltal, hogy tartózkodik egy olyan helyzet orvoslása érdekében rendelkezésére álló intézkedések megtételétől, amelyről tudomása van, és amelyet nem feltétlenül óhajt. Más szóval a „belenyugvás" fogalma azt jelenti, hogy a belenyugvó személy tétlen marad egy olyan fennálló helyzetben, amely ellen lehetősége lenne fellépni.

45 A 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése céljából a „belenyugvás" e fogalmát így úgy kell értelmezni, hogy a korábbi védjegy jogosultja nem tekinthető úgy, hogy belenyugodott a védjegyével azonos későbbi védjegy harmadik személy általi, hosszú ideje tartó, bizonyítottan jóhiszemű használatába, amelyről e jogosult régóta tudott, ha ezen utóbbinak semmiféle lehetősége nem volt e használat ellen fellépni.

46 Ezen értelmezést megerősíti a 89/104 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének szövegösszefüggése, valamint annak célkitűzései.

47 Egyrészt ugyanis az említett irányelv tizenegyedik preambulumbekezdése meghatározza, hogy a korábbi védjegy jogosultjának az övéhez képest későbbi védjegy használatát hosszabb időn át kell „tudva [...] [eltűrnie]", vagyis „szándékosan", „arról való tudomással". Ugyanezen preambulumbekezdés megállapítja, hogy a korábbi védjegy jogosultjának érdekei nem sérülhetnek „méltánytalanul". Márpedig, amint a főtanácsnok az indítványának 72. pontjában megjegyezte, méltánytalan az, ha a korábbi védjegy jogosultja jogvesztés miatt nem kérheti a későbbi azonos védjegy törlését, vagy nem léphet fel annak használata ellen, jóllehet erre nem is volt módja.

48 Másrészt, amint a jelen ítélet 34. pontjában már szerepel, a 89/104 irányelv célja egyensúlyba hozni a védjegyjogosultnak a védjegy alapvető funkciójának a biztosításában fennálló érdekét, valamint a többi gazdasági szereplő azon érdekét, hogy olyan megjelölések álljanak rendelkezésükre, amelyek alkalmasak áruik és szolgáltatásaik jelölésére. E célkitűzés azzal jár, hogy ezen alapvető funkció biztosítása érdekében a korábbi védjegy jogosultja ezen irányelv 9. cikke (1) bekezdésének keretében fel kell, hogy tudjon lépni az övével azonos későbbi védjegy használata ellen.

49 Hozzá kell tenni, hogy – amint az Európai Bizottság hangsúlyozta – valamennyi, a korábbi védjegy jogosultja által a 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében előírt időszakon belül kezdeményezett közigazgatási vagy bírósági eljárás azzal jár, hogy megszakítja a belenyugvás idejét.

50 A fenti megállapítások fényében az első kérdés a) és b) pontjára azt a választ kell adni, hogy a 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „belenyugvás" uniós jogi fogalom, és hogy a korábbi védjegy jogosultja nem tekinthető úgy, hogy belenyugodott a védjegyével azonos későbbi védjegy harmadik személy általi, hosszú ideje tartó, bizonyítottan jóhiszemű használatába, amelyről e jogosult régóta tudott, ha ezen utóbbinak semmiféle lehetősége nem volt e használat ellen fellépni.

Az első kérdés c) pontjáról és a második kérdésről

51 Első kérdésének c) pontjával és második kérdésével, amelyeket együtt kell vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt szeretné megtudni, hogy a belenyugvás 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében előírt ideje megkezdődhet-e az előtt,

hogy a korábbi védjegy jogosultja lajstromoztatja a védjegyét, és ha igen, melyek e jogvesztő határidő megkezdődésének a szükséges feltételei.

52 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy – amint a 89/104 irányelv tizenegyedik preambulumbekezdéséből következik – a belenyugvást ezen irányelv 9. cikkében előírt szabályát jogbiztonsági okokból állapították meg.

53 A 89/104 irányelv 9. cikke (1) bekezdésének szövegéből kitűnik, hogy négy feltételnek kell teljesülnie ahhoz, hogy a belenyugvás ideje megkezdődjön a korábbi védjeggyel azonos, vagy ahhoz az összetéveszthetőségig hasonló későbbi védjegy használata esetén.

54 Először is, mivel az említett 9. cikk (1) bekezdése egy „lajstromozott későbbi védjegyre" utal, e védjegynek az érintett tagállamban történő lajstromozása szükséges feltételnek minősül. A ideje tehát nem kezdődhet meg a későbbi védjegy egyszerű használata esetén, még ha annak jogosultja ezt követően azt lajstromoztatja is.

55 A későbbi védjegynek az érintett tagállamban való lajstromozásával kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy a 89/104 irányelv ötödik preambulumbekezdése meghatározza, hogy „a tagállamok továbbra is szabadon határozhatják meg a lajstromozás útján megszerzett védjegyek lajstromozásával és törlésével, valamint oltalmuk megszűnésének megállapításával kapcsolatos eljárásjogi rendelkezéseket; mivel meghatározhatják például a védjegy lajstromozására vagy törlésére irányuló eljárás formáját, dönthetnek arról, hogy a védjegy lajstromozására, illetve törlésére irányuló eljárásban érvényesíthetők-e korábbi jogok, valamint arról, hogy a lajstromozási eljárásban a korábbi jogok felszólalás alapján, illetve hivatali vizsgálat keretében érvényesíthetők-e;

mivel a tagállamok továbbra is szabadon határozhatják meg a védjegyoltalom megszűnése megállapításának, illetve a védjegy törlésének jogkövetkezményeit".

56 Másodszor a későbbi védjegy bejelentésének a jogosultja részéről jóhiszeműen kell történnie.

57 Harmadszor a későbbi védjegy jogosultjának használnia kell a védjegyét abban a tagállamban, amelyben azt lajstromozták.

58 Negyedszer a korábbi védjegy jogosultjának tudomása kell, hogy legyen a későbbi védjegy lajstromozásáról és e védjegynek a lajstromozását követő használatáról.

59 A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a belenyugvás idejének a megkezdődéséhez szükséges e négy feltétel teljesül-e az alapügyben.

60 Mindezt megállapítva hozzá kell tenni, hogy a korábbi védjegynek az érintett tagállamban történő lajstromozása nem minősül a belenyugvás idejének a megkezdődéséhez szükséges feltételnek.

61 A 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése ugyanis jelzi, hogy a „korábbi védjegy" az, amelyet ezen irányelv „4. cikk[ének] (2) bekezdése" említ. Márpedig ezen utóbbi rendelkezés értelmében valamely védjegy anélkül tekinthető korábbinak, hogy lajstromozás tárgya lenne, mint az ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdésének c), illetve d) pontjában említett „védjegy lajstromozására irányuló bejelentés, feltéve, hogy annak alapján a védjegyet lajstromozzák" és a „közismert" védjegyek esetében.

62 Ezért az első kérdés c) pontjára és a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a korábbi védjegynek az érintett tagállamban történő lajstromozása nem minősül a belenyugvás 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében előírt idejének a megkezdődéséhez szükséges feltételnek. A belenyugvás ezen idejének a megkezdődéséhez szükséges feltételek, amelyeket a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia, a következők: az első a későbbi védjegynek az érintett tagállamban történő lajstromozása, a második az a tény, hogy e védjegy bejelentése jóhiszeműen történjen, a harmadik a későbbi védjegynek a jogosultja által abban a tagállamban történő használata, amelyben azt lajstromozták, a negyedik pedig a korábbi védjegy jogosultjának a későbbi védjegy lajstromozásáról és annak a lajstromozását követő használatáról való tudomása.

A harmadik kérdésről

63 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt szeretné megtudni, hogy a 89/104 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a korábbi védjegy jogosultja elérheti az azonos árukat jelölő későbbi azonos védjegy törlését e két védjegy hosszú ideje tartó jóhiszemű, egyidejű használata esetén.

64 Előzetesen meg kell jegyezni, hogy az Anheuser-Busch vitatja e kérdés elfogadhatóságát annyiban, amennyiben az azon pontatlan feltevésen alapul, miszerint a Budweiser védjegy mind az ő termékeit, mind a Budvar termékeit jelöli. Ezenkívül az Anheuser-Busch a Budweiser védjegyet önmagában használja az Egyesült Királyság piacán, míg a Budvar a termékeit „Budweiser Budvar" néven forgalmazza.

65 Mindazonáltal a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti bíróság által, a saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell (lásd a C-210/06. sz. Cartesio-ügyben 2008. december 16-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-9641. o.] 67. pontját; a

C-515/08. sz., dos Santos Palhota és társai ügyben 2010. október 7-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-9133. o.] 20. pontját, valamint a C-119/09. sz. Société fiduciaire nationale d'expertise comptable ügyben 2011. április 5-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-2551. o.] 21. pontját).

66 Ebből következik, hogy a harmadik kérdés elfogadható.

67 E kérdés megválaszolása céljából emlékeztetni kell arra, hogy a 89/104 irányelv 4. cikke meghatározza a korábbi jogokkal való ütközéssel kapcsolatos további kizáró, illetve törlési okokat. E cikk (1) bekezdésének a) pontja így előírja, hogy a védjegy törlésének van helye, ha a megjelölés egy korábbi védjeggyel azonos, és az árujegyzékben szereplő áruk, illetve szolgáltatások azonosak a korábbi védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal.

68 E tekintetben a 89/104 irányelv tizedik preambulumbekezdése kimondja, hogy a lajstromozott védjegy által nyújtott oltalom – amelynek rendeltetése különösen annak biztosítása, hogy a védjegyet hordozó áru vagy a védjegy alatt nyújtott szolgáltatás a védjegyjogosulttól származik – a védjegy és a megjelölés, valamint az érintett áruk vagy szolgáltatások azonossága esetén feltétlen.

69 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a 89/104 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontja alkalmazásának a feltételei lényegében megfelelnek az ezen irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett feltételeknek, amely utóbbi rendelkezés meghatározza azokat az eseteket, amelyekben a védjegyjogosult megtilthatja a védjegyével azonos megjelölések harmadik személyek általi használatát azon áruk vagy szolgáltatások esetében, amelyek azonosak az említett védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal (a C-291/00. sz. LTJ Diffusion ügyben 2003. március 20-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-2799. o.] 41. pontja).

70 Következésképpen a 89/104 irányelv 5. cikke (1) bekezdése a) pontjának Bíróság általi értelmezése alkalmazandó ezen irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjára is, mivel az említett értelmezés *mutatis mutandis* átültethető ezen utóbbi rendelkezésre (lásd a fent hivatkozott LTJ Diffusion ügyben hozott ítélet 43. pontját).

71 Márpedig a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a 89/104 irányelv 5. cikkének (1) bekezdésének a) pontjában foglalt kizárólagos jog célja az, hogy lehetővé tegye a védjegyjogosult számára különös jogosulti érdekeinek védelmét, azaz annak biztosítását, hogy a védjegy betölthesse szerepét, valamint hogy e jog gyakorlása ezért azokra az esetekre korlátozódjék, amikor a megjelölés harmadik személy általi használata sérti vagy sértheti a védjegy alapvető funkcióit. E funkciók között szerepel nemcsak a védjegy azon alapvető funkciója, amely a fogyasztók számára szavatolja az áru vagy szolgáltatás származását, hanem olyan egyéb funkciók is, mint az ezen áru vagy szolgáltatás minőségének szavatolása, vagy a kommunikációval, a befektetésekkel, illetve a reklámmal kapcsolatos funkciók (lásd többek között a C-487/07. sz., L'Oréal és társai ügyben 2009. június 18-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-5185. o.] 58. pontját, valamint a C-236/08–C-238/08. sz., Google France és Google egyesített ügyekben 2010. március 23-án hozott ítélet [EBHT 2010., I-2417. o.] 77. pontját).

72 Hozzá kell tenni, hogy a 89/104 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja a feltétlen oltalomban történő részesítéshez nem követeli meg, hogy a megjelölés és a védjegy, valamint az áruk vagy szolgáltatások azonosságának esetén bizonyítsák a fogyasztók általi összetévesztés veszélyének fennállását (lásd a fent hivatkozott LTJ Diffusion ügyben hozott ítélet 49. pontját).

73 A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemben a kérdést előterjesztő bíróság a 89/104 irányelv 4. cikke (1) bekezdése a) pontjának a védjegy alapvető funkciójára tekintettel történő értelmezését kéri a Bíróságtól.

74 Ilyen összefüggésben a fentiekből következik, hogy az említett rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy a lajstromozott későbbi védjegyet törölni lehet, ha azonos egy korábbi védjeggyel, ha a lajstromozott védjegy árujegyzékében szereplő áruk azonosak a korábbi védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, és ha a későbbi védjegy használata sérti vagy sértheti a védjegy azon alapvető funkcióját, hogy biztosítsa a fogyasztók számára az áruk származását.

75 Márpedig a jelen esetben meg kell állapítani, hogy a Budweiser védjegynek a Budvar által az Egyesült Királyságban történő használata nem sérti vagy sértheti azon Budweiser védjegy alapvető funkcióját, amelynek az Anheuser-Busch a jogosultja.

76 E tekintetben fontos megjegyezni, hogy az alapügy körülményei kivételes jellemzővel bírnak.

77 Ugyanis először is a kérdést előterjesztő bíróság jelzi, hogy a söreit mind az Anheuser-Busch, mind a Budvar a Budweiser szómegjelölés vagy az e megjelölést tartalmazó védjegy alatt közel 30 éve forgalmazza az Egyesült Királyságban, jóval azok lajstromozását megelőzően.

78 Másodszor az Anheuser-Busch és a Budvar számára a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) által 2000 februárjában hozott ítéletet követően engedélyezték a Budweiser védjegyük együttesen, egy időben történő lajstromozását.

79 Harmadszor szintén az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból következik, hogy bár az Anheuser-Busch a „Budweiser” kifejezésnek az Egyesült Királyságban

védjegyként történő lajstromozása iránt a Budvarnál korábban nyújtott be kérelmet, e két vállalkozás mindegyike a kezdetektől fogva jóhiszeműen használja a Budweiser védjegyét.

80 Negyedszer, amint a jelen ítélet 10. pontjában szerepel, a kérdést előterjesztő bíróság megállapította, hogy bár az elnevezések azonosak, az egyesült-királyságbeli fogyasztók egyértelműen érzékelik a Budvar és az Anheuser-Busch sörei közötti különbséget, mivel azok íze, ára és külső megjelenése mindig is különbözött.

81 Ötödször e két védjegynek az Egyesült Királyság piacán való egyidejű jelenlétéből következik, hogy még ha a védjegyek azonosak is, az Anheuser-Busch és a Budvar sörei a különböző vállalkozások által gyártott sörökként egyértelműen azonosíthatók.

82 Ezért, amint a Bizottság az írásbeli észrevételeiben helyesen megjegyezte, a 89/104 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, az azonos árukat jelölő két azonos védjegy hosszú ideje tartó egyidejű, jóhiszemű használata nem sérti vagy sértheti a védjegy azon alapvető funkcióját, hogy biztosítsa a fogyasztók számára az áruk vagy szolgáltatások származását.

83 Hozzá kell tenni, hogy a Budweiser védjegyek jövőbeli bármiféle tisztességtelen használata esetén ilyen helyzetet adott esetben vizsgálni lehet a tisztességtelen versenyre vonatkozó szabályok fényében.

84 A fenti megállapítások fényében a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 89/104 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy egy korábbi védjegy jogosultja nem kérheti az azonos árukat jelölő későbbi azonos védjegy törlését e két védjegy hosszú ideje tartó egyidejű, jóhiszemű használata esetén,

amennyiben olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, e használat nem sérti vagy sértheti a védjegy azon alapvető funkcióját, hogy biztosítsa a fogyasztók számára az áruk vagy szolgáltatások származását.

A költségekről

85 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv 9. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „belenyugvás" uniós jogi fogalom, és a korábbi védjegy jogosultja nem tekinthető úgy, hogy belenyugodott a védjegyével azonos későbbi védjegy harmadik személy általi, hosszú ideje tartó, bizonyítottan jóhiszemű használatába, amelyről e jogosult régóta tudott, ha ezen utóbbinak semmiféle lehetősége nem volt e használat ellen fellépni.

2) A korábbi védjegynek az érintett tagállamban történő lajstromozása nem minősül a belenyugvás 89/104 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében előírt idejének a megkezdődéséhez szükséges feltételnek. A belenyugvás ezen

idejének a megkezdődéséhez szükséges feltételek, amelyeket a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia, a következők: az első a későbbi védjegynek az érintett tagállamban történő lajstromozása, a második az a tény, hogy e védjegy bejelentése jóhiszeműen történjen, a harmadik a későbbi védjegynek a jogosultja által abban a tagállamban történő használata, amelyben azt lajstromozták, a negyedik pedig a korábbi védjegy jogosultjának a későbbi védjegy lajstromozásáról és annak a lajstromozását követő használatáról való tudomása.

3) **A 89/104 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy egy korábbi védjegy jogosultja nem kérheti az azonos árukat jelölő későbbi azonos védjegy törlését e két védjegy hosszú ideje tartó egyidejű, jóhiszemű használata esetén, amennyiben olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, e használat nem sérti vagy sértheti a védjegy azon alapvető funkcióját, hogy biztosítsa a fogyasztók számára az áruk vagy szolgáltatások származását.**

Aláírások